

ENEBAKK KOMMUNE TEKNISK AVDELING
Prestegårdsveien 4
1912 Enebakk

Saksbehandler:
Anette Strømme

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Enebakk kommune Kontrollnummer: 2021.538.I.SFOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Terje Farestveit

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Anette Strømme

Andre deltagere fra virksomheten:
Olav Weng
Tore Hauger
Knut Moen

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Mabel Katrine Trovum
Torbjørn Raugstad (observatør)

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Enebakk kommune den 08.09.2021. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Oslo og Viken avdekket 2 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Miljørisikovurderingen er mangelfull
- Kommunen har mangelfull avviksregistrering

Anmerkninger:

- Kommuneledelsen kan forbedre sin oversikt over status på avløpssektoren

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

14. oktober 2021	Anette Strømme	Hilde Sundt Skålevåg
dato	kontrollør	seksjonssjef

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Enebakk kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: ENEBAKK KOMMUNE TEKNISK AVDELING	
Organisasjonsnr.: 874637912	Eies av:
Bransjenr. (NACE-kode): 84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	

Kontrollert enhet

Navn: Enebakk kommune	Anleggsnr.: 3028.0001.02
Kommune: Enebakk	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Annen aktivitet	
Tillatelse gitt: 18. mai 2012	Sist endret: 20. juli 2016

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Miljødirektoratets nasjonale tilsynsaksjon for kommunale avløpsanlegg.

Mål for aksjonen er ansvarliggjøring av kommuneledelsen, da det er viktig at de som skal ta beslutninger i kommunen om for eksempel etablering av nye boligområder eller næringsområder, har kunnskap om rensekapasiteten og kravene i tillatelser og forskrifter for avløpssektoren.

Tilsynsaksjonen skal også kontrollere at kommunene tar sitt ansvar for at hele det samlede avløpssystemet er innrettet i tråd med regelverk og gjeldende tillatelser, og at det er etablert rutiner som sikrer at kravene overholdes over tid. Kommunene skal ikke legge opp til økte utslipp av kommunalt avløpsvann uten at rensekapasiteten økes tilsvarende.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Overordnet styring og planlegging
- Kunnskap om regelverk og myndighetskrav
- Kommuneledelsens forståelse av mål og krav og hvordan de sikrer seg at de har god nok oversikt over kommunens utslipp og påvirkning på miljøet
- Oversikt over tilstanden til avløpssystemet og resipienter
- Tilstrekkelig rensekapasitet hvis avløpsmengden planlegges økt

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Enebakk kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Enebakk kommune innen 1.februar 2022 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfovpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Oslo og Viken v/Anette Strømme.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 1. juli 2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Enebakk kommune bli ilagt et gebyr på kr 33 800,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Miljørisikovurderingen er mangelfull

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Interkontrollforskriften) § 5 punkt 6

Tillatelse etter forurensingsloven for utslipp av kommunalt avløpsvann i Enebakk kommune, datert 18.05.2012, sist endret 20.07.2016 (tillatelsen), punkt 3 og 10

Kommentarer:

Internkontroll innebærer at virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. I internkontrollen skal det også fastsettes mål for ytre miljø. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Kommunen har to miljørisikovurderinger, en overordnet for avløpssektoren datert i 2016 og en mer detaljert for avløpsanleggene datert i 2018. Risikovurderingene er ikke oppdatert siden disse datoene. Kommunen mangler en skriftlig rutine for når risikovurderingene skal gjennomgås og oppdateres.

Miljørisikovurderingene var mangelfull når det gjaldt overholdelse av krav i tillatelse og lovverk, og mål i vannforskriften var ikke vurdert.

Avvik 2

Kommunen har mangelfull avviksregistrering

Avvik fra:

Interkontrollforskriften § 5 punkt 7

Kommentarer:

Kommunen plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til interkontrollforskriften. Dette innebærer blant annet at virksomheten skal ha etablert et avvikssystem.

Kommunen har et avvikssystem, men har ikke registrert avvik knyttet til brudd på tillatelser og lovverk. Kommunen mangler en definisjon på hva som utgjør et avvik knyttet til ytre miljø, og det mangler en rutine for når avvik på ytre miljø skal registreres. Det manglet også en skriftlig rutine for når et avvik skal meldes til kommuneledelsen, men det ble uttalt at de mest alvorlige avvikene løftes opp.

I tillatelsen punkt 4.3 står det at alle utslipp fra nødoverløp skal registreres som avvik. Teknisk avdeling uttalte at nødoverløp på avløpsnett ikke avvikshåndteres, da kommunen

har definert alle overløp som nødoverløp siden ledningsnettene er et separatnett, selv om overløpene skjer ved nedbørssituasjoner. Det ville derfor blitt nærmest kontinuerlig avviksregistrering av nødoverløp. Vi mener likevel kommunen må vurdere fare for forurensning som følge av det aktuelle nødoverløpet/ driftsoverløpet og vurdere å avviksregistrere de overløpene som kan utgjøre en betydelig risiko for forurensning.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Kommuneledelsen kan forbedre sin oversikt over status på avløpssektoren

Kommentarer:

Under tilsynet kom det fram at deler av kommuneledelsen ikke hadde oversikt over at kommunen har gjentakende alvorlige brudd på tillatelsen når det gjelder overholdelse av utslippskrav ved Flateby avløpsrensaneanlegg. Kommuneledelsen kjente likevel til utfordringene ved avløpssektoren i kommunen, at det planlegges for utbygging av Flateby avløpsrensaneanlegg og behov for sekundærrensing ved anlegget.

Statsforvalteren har i brev fra både i 2020 og 2021 gitt tilbakemelding på egenkontrollrapporten for avløpssektoren at kommunen har avvik, også gjentakende alvorlige avvik. Denne tilbakemeldingen er sendt direkte til øverste ledelse i kommunen. Under tilsynet kom det fram at konstituert kommunaldirektør kun hadde vært i jobben i en måned, det vil si etter at kommunen hadde fått tilsendt vår tilbakemelding på egenkontrollrapportene. Statsforvalteren mener at kommuneledelsen kan forbedre sin oversikt over status på avløpssektoren.

8. Andre forhold

Kommunen har startet prosjekt for utvidelse og utbygging av Flateby avløpsrensaneanlegg for å blant annet imøtekomme krav om sekundærrensing innen utgangen av 2026. Kommunen har en målsetting om at sekundærrensing ved Flateby avløpsrensaneanlegg skal være på plass i løpet av 2025. Kapasiteten ved avløpsrensaneanlegget skal dobles for å kunne håndtere boligutbygginger som kommunen planlegger for. Enebakk kommune planlegger å ha klar søknad om tillatelse etter forurensningsloven for avløpssektoren i kommunen om ett år. Statsforvalteren viser til veiledning på vår hjemmeside om hva en søknad om tillatelse til avløpssektoren skal inneholde; <https://www.statsforvalteren.no/oslo-og-viken/miljo-og-klima/avlop/soknad-om-tillatelse/>

Enebakk kommune har rapportert om høye overløpsutslipp ved Flateby avløpsrensaneanlegg i egenkontrollrapportene for 2019 og 2020. Det framkom under tilsynet at dette skyldtes mest sannsynlig feil på overløpsmåleren, og at kommunen holder på å utrede dette.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren